

①

Questions should be —
WRITTEN IN LEGIBLE HANDWRITING IN BLACK INK.
SIGNS, SKETCHES OR FIGURES IF ANY BE DRAWN IN NEAT BLACK INK,
so as to avoid mistakes in the printed question papers.

Duration Hours.

Total Marks assigned to the paper

Q. No.

N.B.: Model - Answer

Marks

- Q 1. A
- 1) ⓐ
 - 2) ⓑ
 - 3) ⓑ
 - 4) ≡
 - 5) ∞
 - 6) ●

- Q 1. B.
- 1) cloud amount $\frac{1}{2}$
 - 2) Moderate.
 - 3) air pressure of Kolkata - 996 mb
 - 4) Near Allahabad
 - 5) Mumbai - wind speed - 10 knots, direction - W → E
 - 6) Ahmdabad - wind speed - 5 knots, completely overcast sky, wind direction from SW.

1 c
Hythergraph

3

Q. No.

Page No.....

Marks

Q 2

Weather - हवा

Climate - हवामान

* Components / घटक

1) Temperature तापमान

2) Pressure - हवेचा दाब

3) Wind - वारा

4) Rainfall - पाऊस

Q 2) A)

i) Troposphere - तपांतर OR

ii) Stratosphere - स्थितानंतर

iii) Mesosphere - मलांतर

iv) Exosphere - बाह्यांतर

B) Branches of Climatology / हवामानशास्त्राच्या शाखा

i) Physical Climatology / प्राकृतिक हवामानशास्त्र

ii) Dynamic Climatology / गतिशील हवामानशास्त्र

iii) Regional Climatology / प्रादेशिक हवामानशास्त्र

iv) Applied Climatology / उपयोजित हवामानशास्त्र

3

Jet Stream - जेट प्रवाह

• Upper air circulation - Jet Stream

• उच्चवातावरणीय हवेचे संचलन - जेट प्रवाह

* ~~Origin~~ Origine - निर्मिती

* effects - i) Climate

ii) Indian monsoon

iii) Rainfall

iv) Tem.

OR

(3)

Q. No.

Q 3 A

Local Wind / स्थानिक वाता / वारे
 i) Mountain & Valley - डोंगरी व घरीय वारे
 ii) Land & Sea Breeze / खारे व मलई वारे

B

Influencing factors on air pressure.
 i) Altitude / स. सपाटी पातूनची उंची
 ii) Temperature तापमान
 iii) Humidity - आर्द्रता
 iv) Water-Vapour वाष्पशिवन

Q 4

Global distribution of Rainfall.

i) Tropical Heavy rainfall / उष्णकटीबंधीय जास्त पाऊस
 ii) Sub tropical Moderate Rain / समशितलोण मध्यम पाऊस
 iii) Polar low Rainfall / धृवीय कमी पाऊस

4 A

Type of precipitation / वृष्टीचे प्रकार
 i) Rainfall - पर्जन्य
 ii) Snowfall - हिमवृष्टी
 iii) Hail - गारा
 iv) Sleet / बर्फ / हिम आगि पाऊस

B

Humidity / आर्द्रता

* Absolute Humidity - सापेक्ष आर्द्रता
 * Relative Humidity - निरपेक्ष आर्द्रता

(4)

Q. No.

Page No.....

Marks

Q 5

Cyclone - आवर्ल

* Definition - व्याख्या

* Type - प्रकार

Tropical cyclone - उष्णकटीबंधीय आवर्ल

* characteristics - वैशिष्ट्ये

* Origin - निमित्ती

* Distribution - वितरण

ii) S. Temperate - समशीतोष्ण आवर्ल

* origin - निमित्ती

* characteristics - वैशिष्ट्ये

* Distribution - वितरण.

OR

Anti-cyclone - प्रत्यावर्ल

* associated with the high pressure system
उच्च दाबवर्ती संबंधीय

* elliptical - लंबवर्तुळकार

* Cover very large area - अधिक विस्तृत

* more spacing in isobars - समोच्चरेखांमधिल
अंतर जास्त.

* low wind speed - वाऱ्याचा वेग कमी

* Northern Hemisphere - Clockwise.

Southern - - - - - anticlockwise.

Q 5 A

Q. No.

5

5 B.

Causes of Global warming / जागतिक तापमान
वाढीची कारणे

- * Carbon dioxide - कार्बन डाय ऑक्साइड
- * Water Vapour - पाण्याची वाफ / बाष्प
- * Methane - मिथेन
- * CFC - स्फिक्सी
- * Nitrous Oxides - नायट्रोजन ऑक्साइड
- * Carbon mono-oxide - कार्बन मोनॉक्साइड
- *